

Realegerea lui Shavkat Mirziyoyev ca președinte al Uzbekistanului.

Promotor al reformelor economice și cooperării regionale

Ana-Maria Anghelescu¹

Pe 24 octombrie, cetățenii din Uzbekistan au fost chemați la urne pentru a-și alege președintele. După un mandat de 5 ani în fruntea statului, Shavkat Mirziyoyev a fost reales de 80,4% din electorat cu o majoritate de 80,1% din voturi. Rezultatele nu au venit ca o surpriză, după cum o demonstrează felicitările adresate de președintele rus Vladimir Putin și de cel belarus Aleksandr Lukașenko chiar înainte de anunțarea oficială a rezultatelor².

Conform Constituției din Uzbekistan, președintele poate deține maximum două mandate, fiecare cu o durată de câte 5 ani, ceea ce face cu atât mai interesant de analizat rezultatul acestor alegeri și măsurile pe care Mirziyoyev le va adopta în continuare. Mai mult, retragerea trupelor aliate din Afganistan și evoluțiile politice din Asia Centrală plasează Uzbekistan în centrul atenției internaționale și regionale, o poziție care a fost construită cu multă atenție în ultimii 5 ani de către Mirziyoyev.

În cele ce urmează, voi discuta aspectele referitoare contextul venirii la putere a lui Shavkat Mirziyoyev în septembrie 2016, după care mă voi concentra asupra principalelor realizări ale primului său mandat de președinte: deschiderea și liberalizarea economiei uzbece, respectiv avansarea cooperării regionale în Asia Centrală.

¹Ana-Maria Anghelescu este expert asociat la Experts for Security and Global Affairs (ESGA). În iulie 2021, Ana-Maria și-a prezentat public lucrarea de doctorat la Școala Națională de Studii Politice și Administrative București. Teza s-a concentrat pe evaluarea capacității materiale și politice a României de a reprezenta o putere medie pe continentul european, utilizând ca studiu de caz relațiile cu țările din Asia Centrală în contextul Strategiei Uniunii Europene pentru această regiune. În acest scop, Ana-Maria a beneficiat de o mobilitate Erasmus+ la Academia OSCE din Bișkek, Kârgâzstan în anul universitar 2019-2020.

Autoarea dorește să mulțumească lui Cristian Tătaru pentru sprijin în realizarea hărții incluse în material.

²Catherine Putz, „Uzbek President Secures 2nd Term in Flawed Election”, *The Diplomat*, 25 octombrie 2021, disponibil la: <https://thediplomat.com/2021/10/uzbek-president-secures-2nd-term-in-flawed-election/>

Contextul schimbărilor politice din Uzbekistan: prim-ministrul devine președinte

Islam Karimov era prim-secretar al Partidului Comunist din Uzbekistan deja de 2 ani, când republica și-a declarat independența de URSS la 31 august 1991. Karimov a rămas președinte până la decesul său, în septembrie 2016, mandatul lui fiind extins în 1996 prin referendum și apoi prin alegeri succesive cu rezultate de peste 90% din voturi. FarkhodTolipov, politolog uzbek, caracterizează regimul lui Karimov ca fiind unul „foarte autocrat și având o continuitate evidentă cu perioada sovietică”, în ciuda afirmațiilor repetate privind calea uzbekă de dezvoltare³.

Moartea lui Karimov, zvonită încă de pe 28 august 2016, a fost confirmată abia pe 2 septembrie, după finalizarea ceremoniilor dedicate aniversării celor 25 de ani de independență⁴. Pe 8 septembrie, prim-ministrul Shavkat Mirziyoyev devenea președinte interimar, într-o mișcare aparent surprinzătoare, deoarece nu respecta prevederile Constituției, prin care interimatul trebuia asigurat de șeful senatului. Totodată, Mirziyoyev nu avea neapărat o poziție foarte vizibilă la nivel internațional, deși era prim-ministru din 2003, după cum dovedesc numeroasele materiale scrise după acest moment, când redacțiile internaționale încercau să afle mai multe despre caracterul său, fiind numit de unii interlocutori chiar „mai dur și mai puțin intelectual decât Karimov”⁵. Fiind însă partedin cercul restrâns al puterii l-a făcut pe Mirziyoyev să cunoască foarte bine mecanismele de luare a deciziilor, alături de flerul său pentru relații publice evidențiat prin numeroasele vizite în țară și în străinătate încă de la începutul mandatului, au constituit avantaje care l-au plasat într-un contrast vizibil cu predecesorul său⁶. În decembrie 2016, Mirziyoyev a fost confirmat prin votul a 90,29% dintre alegători ca președinte al

³Farkhod Tolipov, „Uzbekistan-2.0 and Central Asia-2.0”, în ed. Carlo Frappi și Fabio Indeo, *Monitoring Central Asia and the Caspian Area. Development Policies, Regional Trends, and Italian Interests*, Edizioni Ca’Foscari – Digital Publishing, 2019, p. 97.

⁴Radio Free Europe / Radio Liberty Uzbek Service, *The Last Days Of Islam Karimov*, 6 septembrie 2016, disponibil la: <https://www.rferl.org/a/uzbekistan-last-days-of-islam-karimov/27970077.html>.

⁵Jack Farchy, „Meetthenew (and tougher) Uzbek boss: Shavkat Mirziyoyev”, *Financial Times*, 13 septembrie 2016, disponibil la: <https://www.ft.com/content/d1cd5bbe-78b8-11e6-97ae-647294649b28>.

⁶Luca Anceschi, „Regime-Building through Controlled Opening. New Authoritarianism in Post-Karimov Uzbekistan””, în ed. Carlo Frappi și Fabio Indeo, *Monitoring Central Asia and the Caspian Area. Development Policies, Regional Trends, and Italian Interests*, EdizioniCa’Foscari – Digital Publishing, 2019, p. 113.

Uzbekistanului, iar reformele pe care le inițiasse încă din perioada interimatului au avansat într-un ritm mai alert.

La 5 ani de la acest moment, Uzbekistan a organizat alegeri parlamentare în decembrie 2019 - ianuarie 2020, acestea având o campanie destul de activă și candidați suficient de diverși. Cu toate acestea, în scrutinul prezidențial din 2021, campania electorală s-a concentrat aproape exclusiv asupra președintelui Mirziyoyev, existând câteva acuzații că pluralismul prevăzut în legislație nu a fost aplicat⁷, acestea fiind susținute inclusiv în raportul preliminar al misiunii de observatori ai OSCE ODIHR⁸. Printre alți observatori internaționali care au fost invitați să monitorizeze alegerile prezidențiale s-au numărat Parlamentul European și Organizația de Cooperare de la Shanghai (SCO). Parlamentul European a fost invitat pentru prima dată la acest proces, participând cu o delegație de 7 observatori din 6 grupuri parlamentare, condusă de Heidi Hautala, vicepreședinta forului european și în responsabilitatea căreia se află inclusiv temele referitoare la drepturile omului, democrație și egalitate de gen⁹. Delegația SCO, condusă de secretarul general adjunct Yerik Ashimov, din Kazahstan, au apreciat că alegerile s-au desfășurat conform legislației în vigoare, îndeplinind condițiile de transparență și validitate¹⁰.

Deși alegerile prezidențiale din 2021 nu au avut rezultate neașteptate, acestea reprezintă totuși un moment semnificativ în evoluția politică a lui Shavkat Mirziyoyev. Observatorii și analiștii se întreabă acum care vor fi demersurile sale în următorii 5 ani, ținând cont de limitarea impusă de Constituție care prevede maximum două mandate prezidențiale. Pe de altă parte, credibilitatea internațională câștigată de Uzbekistan după venirea sa la putere și „ofensiva șarmantă” prin cancelariile vestice și nu numai, pot să favorizeze o concentrare exclusivă asupra potențialului economic și avantajelor geopolitice oferite de conducerea lui Mirziyoyev.

⁷ Joanna Lillis, „Uzbekistan: Spot the invisible election campaign”, *Eurasianet*, 12 octombrie 2021, disponibil la: <https://eurasianet.org/uzbekistan-spot-the-invisible-election-campaign>.

⁸ Bruce Pannier, „Pressure For Reforms Increases After Uzbek President's Overwhelming Election Win”, *Radio Free Europe, Radio Liberty – QishloqOvozi*, 25 octombrie 2021, disponibil la: <https://www.rferl.org/a/uzbekistan-mirziyoev-election-reforms/31528957.html>.

⁹ Tweet al lui Charlotte Adriaen (Șefa Delegației Uniunii Europene în Uzbekistan), 23 octombrie 2021, disponibil la: <https://twitter.com/EUambUz/status/1451765072267784196>.

¹⁰ TASS, *SCO observers praise Uzbekistan's presidential elections as transparent*, 25 octombrie 2021, disponibil la: <https://tass.com/world/1353659>.

Realizările primului mandat: deschiderea rapidă a economiei

Schimbarea conducerii în 2016, prin venirea la putere a președintelui Shavkat Mirziyoyev, a fost marcată de adoptarea unor reforme politice și economice menite să liberalizeze piața pentru integrarea la nivel internațional. Acest obiectiv s-a realizat, pe de o parte, prin promovarea integrării regionale și dezvoltarea de parteneriate strategice cu vecinii din Asia Centrală (dimensiune asupra căreia vom reveni în secțiunea următoare), și, pe de altă parte, prin lansarea unei campanii de promovare a potențialului economic al țării la nivelul marilor puteri care au capacitatea de a investi. Administrația de Comerț Internațional din cadrul Departamentului de Comerț al SUA, cu rol în promovarea comerțului și investițiilor internaționale, are o evaluare pozitivă a potențialului pieței din Uzbekistan, aceasta fiind caracterizată de o menținere a creșterii economice, în ciuda provocărilor determinate de pandemia de Covid-19 și o scădere a inflației¹¹. Această evaluare, precum și vizitele frecvente ale oficialilor uzbeki la Washington și ale reprezentanților americani în Uzbekistan, cele mai recente chiar în perioada premergătoare alegerilor¹², demonstrează succesul campaniei de promovare și validează rolul și poziția pe care economia Uzbekistanului o ocupă la nivel regional.

Deschiderea economică promovată de Mirziyoyev nu se referă doar la avansarea relațiilor cu Occidentul, în speță Statele Unite ale Americii, ci și la consolidarea legăturilor cu polii de putere regionali: Rusia și China. Conform *Strategiei Naționale de Dezvoltare 2017*, una dintre prioritățile dezvoltării economice se concentrează pe diminuarea rolului statului în economie, prin consolidarea protecției drepturilor și proprietății private¹³. Prioritatea acordată consolidării economiei de piață s-a transpus într-o abordare mai pragmatică a politicii externe, bazată pe parteneriate de afaceri și mai puțin pe probleme politice, fapt dovedit de o intensificare a relațiilor cu China și de creșterea investițiilor chineze, precum și de un angajament mai puternic

¹¹ International Trade Administration, „Country Commercial Guide – Uzbekistan Market Overview”, actualizat la 10 octombrie 2021, disponibil la: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/uzbekistan-market-overview>.

¹² Navbahor Imamova, „Uzbek Election Eyed as Indicator of Nation’s Future”, *Voice of America News*, 14 octombrie 2021, disponibil la: <https://www.voanews.com/a/uzbek-election-eyed-as-indicator-of-nation-s-future-/6271139.html>.

¹³ Mamuka Tsereteli, *The Economic Modernization of Uzbekistan*, Central Asia-Caucasus Institute & Silk Road Studies Program, p. 8.

în inițiative multilaterale ale Rusiei¹⁴. Cele două rămân principalii parteneri economici ai Uzbekistanului, 17,7% din comerțul extern pentru anul 2020 fiind realizat cu China, în timp ce 15% a fost reprezentat de comerțul cu Rusia. Semnificativ este faptul că al treilea partener comercial este Kazahstan¹⁵, situație care confirmă succesul demersurilor lui Mirziyoyev de deschidere regională.

Relația cu Uniunea Economică Eurasiatică, proiect de integrare avansat de Rusia, trebuie analizată în acest context. În perioada conducerii lui Islam Karimov, acesta s-a manifestat vehement împotriva integrării în Uniunea Economică Eurasiatică, deoarece se afla în contradicție cu politica sa de evitare a parteneriatelor strânse cu orice mare putere și avansarea pe „calea uzbekă”. Această atitudine s-a modificat odată cu schimbarea președintelui, Shavkat Mirziyoyev adoptând o decizie de reformă a tarifelor vamale prin alinierea cu cele practicate în cadrul Uniunii Economice Eurasiatice, măsură interpretată de unii analiști ca prezentând potențialul de a extinde integrarea economică regională¹⁶. În decembrie 2020, Uzbekistan a devenit observator la UEE, o poziție care nu necesită îndeplinirea niciunei obligații instituționale, însă încă din 2019 președintele Mirziyoyev și-a exprimat intenția de a beneficia pe deplin de accesul pe piața economică unică, astfel că printr-o strategie propusă în ianuarie 2021 se urmărește alinierea la 26 din cele 48 reglementări tehnice pentru piața UEE¹⁷.

Statisticile privind investițiile străine dovedesc intenția Uzbekistanului de a-și diversifica economia, care este recunoscută la nivel global pentru producția de bumbac, într-una bazată pe resursele din sectorul energetic, acesta beneficiind de cele mai mari sume din investițiile străine directe. Totodată, balanța comercială a Uzbekistanului înclină spre valori mai mari ale

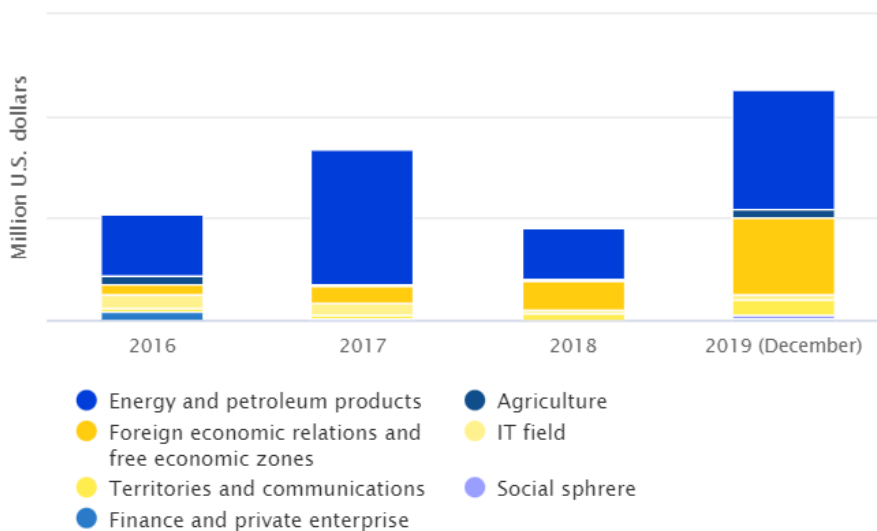
¹⁴ Luca Anceschi, Vladimir Paramonov, „The pursuit of an uneasy balance: post-Karimov Uzbekistan and the Great Powers”, The Foreign Policy Centre, 14 iulie 2020, disponibil la: <https://fpc.org.uk/the-pursuit-of-an-uneasy-balance-post-karimov-uzbekistan-and-the-great-powers/>.

¹⁵ International Trade Administration, *Op. Cit.*

¹⁶ Nicholas Trickett, „Reforming Customs, Uzbekistan Nods Toward the Eurasian Economic Union”, *The Diplomat*, 26 aprilie 2018, disponibil la: <https://thediplomat.com/2018/04/reforming-customs-uzbekistan-nods-toward-the-urasian-economic-union/>.

¹⁷ Umida Hashimova, „Uzbekistan Takes Further Steps Toward Eurasian Economic Union”, *The Diplomat*, 25 ianuarie 2021, disponibil la: <https://thediplomat.com/2021/01/uzbekistan-takes-further-steps-toward-urasian-economic-union/>.

importurilor, generate de măsurile de modernizare a industriei și economiei prin cumpărarea de mașini unelte, echipamente de transport, bunuri industriale, produse chimice etc¹⁸.

Investiții străine directe în proiecte industriale din Uzbekistan în perioada 2016-2019 (sursa: [Ministerul Investițiilor și Comerțului Exterior al Republicii Uzbekistan](#))

Reforma monetară, măsurile adoptate pentru eliminarea muncii forțate pe câmpurile de bumbac, precum și inițiativele de diversificare economică și atragere de capital străin pentru a fi investit în modernizarea și extinderea industriei prelucrătoare reprezintă doar câteva exemple de pe agenda amplă de transformare promovată de președintele Mirziyoyev în perioada primului său mandat. Aceste măsuri nu au beneficiat întotdeauna de sprijinul administrației centrale sau locale, respectiv al liderilor regionali, însă implementarea a fost atent monitorizată de la centru, ceea ce explică și evoluțiile enumerate mai sus în privința investițiilor străine, la care se adaugă și creșterea deschiderii turistice¹⁹. Politica externă pe baza intereselor economice pragmatice, susținută de măsuri țintite în plan intern, menite să demonstreze angajamentele elitei politice uzbece față de economia de piață, a constituit principala preocupare a președintelui Mirziyoyev.

¹⁸Ministry of Investment and Foreign Trade of the Republic of Uzbekistan, „Turnoverstatistics”, n.d., accesat 31 octombrie 2021, disponibil la: <https://mift.uz/en/pages/statistika-tovarooborota>.

¹⁹ Ernesto Gallo, „Globalisation, Authoritarianism and the Post-Soviet State in Kazakhstan and Uzbekistan, *Europe-Asia Studies*, vol. 73, no. 2, 2021, p. 350.

Perspectivile geopolitice ale cooperării regionale: avantajele Uzbekistanului

Tensiunile dintre liderii politici din regiune au limitat posibilitățile de cooperare regională în Asia Centrală, dar odată cu schimbările politice din Uzbekistan regionalizarea a cunoscut un nou avânt. Președintele Shavkat Mirziyoyev a folosit aceleași strategii ca și predecesorul său în ceea ce privește obiectivele naționale de evitare a angajamentului clar față de un singur partener, dar s-a dovedit mai preocupat de tactică, fiind mai predispus spre cooperare regională pentru identificarea unor soluții la problemele regionale comune, în special gestionarea resurselor de apă, dar și altele²⁰. Deschiderea către comerțul internațional și utilizarea avantajelor pe care le aduce poziția geografică a Uzbekistanului, în inima Asiei Centrale, reprezintă principalele schimbări de abordare pe care Mirziyoyev le-a introdus în politica sa²¹.

În perioada lui Karimov politica externă a Uzbekistanului era caracterizată drept multi-vectorială, în perioada anilor 1990 aceasta fiind chiar proactivă și implicată în inițiative regionale. Cu toate acestea, după întărirea prezenței americane în Asia Centrală ca urmare a atacurilor teroriste de la 11 septembrie 2001 și a intervenției din Afganistan, politica externă uzbecă a devenit mai degrabă izolaționistă, dovadă fiind și situația bazei militare americane de la Karshi-Kahanabad(K2), activă între 2001 și 2005. Aceasta a fost închisă din cauza neînțelegerilor crescânde privind concesiile pe care guvernul american trebuia să le facă autorităților din Uzbekistan sub formă de asistență pentru dezvoltare în schimbul menținerii bazei K2²². Totodată, în perioada de independență tensiunile cu Kârgâzstan și Tadjikistan au crescut, referindu-se în primul rând la domeniul gestionării resurselor de apă și impactul asupra comunităților de graniță²³.

²⁰ Richard Weitz, *Uzbekistan's New Foreign Policy: Change and Continuity under New Leadership*, Central Asia-Caucasus Institute & Silk Road Studies Program, 2018, p. 51.

²¹ Luca Anceschi, „Mirziyoyev's Foreign Policy: Globalizing Uzbekistan in the Asian Century”, *Georgetown Journal of International Affairs*, 2 Aprilie 2019, disponibil la: <https://www.georgetownjournalofinternationalaffairs.org/online-edition/2019/4/1/mirziyoyevs-foreign-policy-globalizing-uzbekistan-in-the-asian-century>.

²² Eric M. McGlinchey, *Chaos, Violence, and Dynasty: Politics in Central Asia*, Pittsburgh, PA, United States: University of Pittsburgh Press, 2011, p. 33.

²³Farkhod Tolipov, *Op cit*, p. 98.

Din această cauză, în momentul în care Mirziyoyev a preluat puterea, chiar și în perioada de tranziție până la confirmarea sa oficială prin alegeri, abordarea a revenit la un ton conciliant, în care a fost acordată o importanță sporită cooperării regionale în Asia Centrală. În primul discurs la Adunarea Generală ONU în calitate de președinte, Mirziyoyev sublinia „*Fiind în inima Asiei Centrale, Uzbekistan este deosebit de interesat ca regiunea să devină o zonă de stabilitate, dezvoltare durabilă și bună vecinătate*”²⁴.

Uzbekistan și poziționarea sa geografică la nivel regional (sursa hartă: [ArcGis](#))

În martie 2018 a avut loc prima reuniune informală a liderilor din Asia Centrală, la inițiativa președintelui uzbek, aceasta fiind un prim semnal, destul de timid, al reconcilierii²⁵, dar și al rolului de lider regional pe care Uzbekistan și l-a definit treptat în ultimii 5 ani. Pe 6 august 2021, Turkmenistan a găzduit cea de-a treia reuniune a liderilor din regiune, care s-a concentrat

²⁴ ***, *Address by H.E. Mr. Shavkat Mirziyoyev, the President of the Republic of Uzbekistan at the UNGA-72, 2017*, disponibil la: https://www.un.int/uzbekistan/fr/statements_speeches/address-he-mr-shavkat-mirziyoyev-president-republic-uzbekistan-unga-72, traducerea autoarei.

²⁵ Pentru o analiză „la cald” asupra potențialului acestei întâlniri, consultați Ana-Maria Anghelescu, „Three Take-Outs from the Central Asian Presidential Meeting”, *DAVA Strategic Analysis*, 17 aprilie 2018, disponibil la: <https://davastrat.org/2018/04/17/three-take-outs-from-the-central-asian-presidential-meeting/>.

pe subiectele de actualitate privind efectele deteriorării situației din Afganistan și redresarea post-pandemie, dar și pe teme deja tradiționale în discursul regional referitoare la interconectarea sistemelor de transport și impactul schimbărilor climatice²⁶.

Mirziyoyev are planuri ambițioase pentru Uzbekistan, intenționând să își poziționeze țara ca un hub de transport și conectare între Asia Centrală și Asia de Sud-Est, ceea ce explică implicarea sa crescută în facilitarea dialogului internațional cu reprezentanții talibanilor și relațiile destul de strânse pe care le are cu noua conducere talibană din Afganistan, în opoziție vizibilă cu discursul promovat de președintele Tadjikistanului, Emomali Rahmon. Conferința regională privind conectivitatea dintre Asia Centrală și Asia de Sud, desfășurată la Tașkent în iulie 2021 demonstrează acest deziderat și subliniază importanța acordată de Mirziyoyev recunoașterii internaționale a acestui rol pentru Uzbekistan, după cum arată lista de invitați de la acest eveniment: ministrul de externe al Rusiei, Sergey Lavrov, șeful diplomației europene, Josep Borell, președintele afgan de la acel moment, Ashraf Ghani, prim-ministrul pakistanez Imran Khan, alături de reprezentanți din SUA, China, Arabia Saudită, Turcia, Bangladesh etc²⁷.

Reconfirmarea lui Mirziyoyev ca președinte îi oferă acestuia posibilitatea să consolideze și să dezvolte viziunea privind conectarea dintre Asia Centrală și Asia de Sud prin plasarea Uzbekistanului în centrul tuturor discuțiilor privind situația de securitate din Afganistan, respectiv rolul său în asigurarea continuității proiectelor de infrastructură ale tuturor marilor actori interesați de acestea. Datorită poziției geografice, Uzbekistan are avantajul de a avea graniță cu toate celelalte state din Asia Centrală, dar și o graniță destul de controlată cu Afganistan.

²⁶ ***, [Совместное Заявление по итогам Консультативной встречи Глав государств Центральной Азии] *Joint Statement following the Consultative Meeting of the Heads of State of Central Asia*, 2021, disponibil la: <https://www.akorda.kz/ru/sovместnoe-zayavlenie-po-itogam-konsultativnoy-vstrechi-glav-gosudarstv-centralnoy-azii-672511>.

²⁷ Navbahor Imamova, „Uzbekistan Conference Attracts Global Interest in Central Asia”, *Voice of America News*, 20 iulie 2021, disponibil la: <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-uzbekistan-conference-attracts-global-interest-central-asia/6208490.html>

Concluzii

Tranziția post-Karimov din Uzbekistan a fost apreciată ca o schimbare politică și economică semnificativă, având potențialul de a contribui nu numai la creșterea economică a țării, ci și la schimbarea echilibrului de putere cu Kazahstan prin promovarea integrării regionale. În discursul său de investire²⁸, președintele Mirziyoyev a prezentat câteva idei pentru continuarea reformelor de consolidare a „noului Uzbekistan”: reforma constituțională pentru a susține măsurile de democratizare, libertatea de exprimare și libertatea presei. Realegerea lui Shavkat Mirziyoyev ca președinte al Uzbekistanului, prin scrutinul de la 24 octombrie 2021, reprezintă nu atât o recunoaștere a popularității și succesului agendei reformiste la nivel intern, cât o confirmare a caracterului unidimensional al acesteia, determinat de concentrarea aproape exclusivă pe modernizarea și liberalizarea economiei.

Bibliografie:

- ***, [*Совместное Заявление по итогам Консультативной встречи Глав государств Центральной Азии*] *Joint Statement following the Consultative Meeting of the Heads of State of Central Asia*, 2021, disponibil la: <https://www.akorda.kz/ru/sovместное-zayavlenie-po-itogam-konsultativnoy-vstrechi-glav-gosudarstv-centralnoy-azii-672511>.
- ***, *Address by H.E. Mr. Shavkat Mirziyoyev, the President of the Republic of Uzbekistan at the UNGA-72*, 2017, disponibil la: https://www.un.int/uzbekistan/fr/statements_speeches/address-he-mr-shavkat-mirziyoyev-president-republic-uzbekistan-unga-72.
- Adriaen, Charlotte (Șefa Delegației Uniunii Europene în Uzbekistan), 23 octombrie 2021, disponibil la: <https://twitter.com/EUambUz/status/1451765072267784196>
- Anceschi, Luca, „Mirziyoyev’s Foreign Policy: Globalizing Uzbekistan in the Asian Century”, *Georgetown Journal of International Affairs*, 2 Aprilie 2019, disponibil la:

²⁸Joanna Lillis, „Uzbek president pledges constitutional reform”, *Eurasianet*, 7 noiembrie 2021, disponibil la: <https://eurasianet.org/uzbek-president-pledges-constitutional-reform>.

[https://www.georgetownjournalofinternationalaffairs.org/online-](https://www.georgetownjournalofinternationalaffairs.org/online-edition/2019/4/1/mirziyoyevs-foreign-policy-globalizing-uzbekistan-in-the-asian-century)

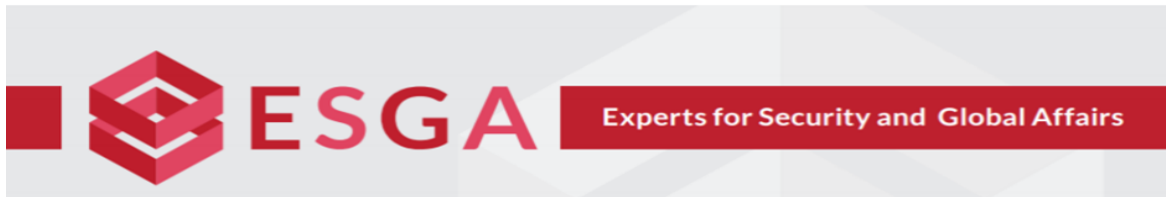
[edition/2019/4/1/mirziyoyevs-foreign-policy-globalizing-uzbekistan-in-the-asian-century.](https://www.georgetownjournalofinternationalaffairs.org/online-edition/2019/4/1/mirziyoyevs-foreign-policy-globalizing-uzbekistan-in-the-asian-century)

- Anceschi, Luca, „Regime-Building through Controlled Opening. New Authoritarianism in Post-Karimov Uzbekistan” ”, în ed. Carlo Frappi și Fabio Indeo, *Monitoring Central Asia and the Caspian Area. Development Policies, Regional Trends, and Italian Interests*, Edizioni Ca’Foscari – Digital Publishing, 2019, pp. 107-121.
- Anceschi, Luca, Paramonov, Vladimir, „The pursuit of an uneasy balance: post-Karimov Uzbekistan and the Great Powers”, The Foreign Policy Centre, 14 iulie 2020, disponibil la: <https://fpc.org.uk/the-pursuit-of-an-uneasy-balance-post-karimov-uzbekistan-and-the-great-powers/>.
- Anghelescu, Ana-Maria, „Three Take-Outs from the Central Asian Presidential Meeting”, *DAVA Strategic Analysis*, 17 aprilie 2018, disponibil la: <https://davastrat.org/2018/04/17/three-take-outs-from-the-central-asian-presidential-meeting/>.
- Gallo, Ernesto, „Globalisation, Authoritarianism and the Post-Soviet State in Kazakhstan and Uzbekistan, *Europe-Asia Studies*, vol. 73, no. 2, 2021, pp. 340-363.
- Hashimova, Umida, „Uzbekistan Takes Further Steps Toward Eurasian Economic Union”, *The Diplomat*, 25 ianuarie 2021, disponibil la: <https://thediplomat.com/2021/01/uzbekistan-takes-further-steps-toward-eurasian-economic-union/>.
- Imamova, Navbahor, „Uzbekistan Conference Attracts Global Interest in Central Asia”, *Voice of America News*, 20 iulie 2021, disponibil la: <https://www.voanews.com/a/south-central-asia-uzbekistan-conference-attracts-global-interest-central-asia/6208490.html>.
- Imamova, Navbahor, „Uzbek Election Eyed as Indicator of Nation’s Future”, *Voice of America News*, 14 octombrie 2021, disponibil la: <https://www.voanews.com/a/uzbek-election-eyed-as-indicator-of-nation-s-future-/6271139.html>.

- International Trade Administration, „Country Commercial Guide – Uzbekistan Market Overview”, actualizat la 10 octombrie 2021, disponibil la: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/uzbekistan-market-overview>.
- Lillis, Joanna, „Uzbekistan: Spot the invisible election campaign”, *Eurasianet*, 12 octombrie 2021, disponibil la: <https://eurasianet.org/uzbekistan-spot-the-invisible-election-campaign>.
- Lillis, Joanna, „Uzbek president pledges constitutional reform”, *Eurasianet*, 7 noiembrie 2021, disponibil la: <https://eurasianet.org/uzbek-president-pledges-constitutional-reform>.
- McGlinchey, E. M., 2011. *Chaos, Violence, and Dynasty: Politics in Central Asia*. Pittsburgh, PA, United States: University of Pittsburgh Press.
- Ministry of Investment and Foreign Trade of the Republic of Uzbekistan, „Turnoverstatistics”, n.d., accesat 31 octombrie 2021, disponibil la: <https://mift.uz/en/pages/statistika-tovarooborota>.
- Pannier, Bruce, „Pressure For Reforms Increases After Uzbek President's Overwhelming Election Win”, *Radio Free Europe, Radio Liberty – QishloqOvozi*, 25 octombrie 2021, disponibil la: <https://www.rferl.org/a/uzbekistan-mirziyoev-election-reforms/31528957.html>.
- Putz, Catherine, „UzbekPresidentSecures 2nd Term in FlawedElection”, *The Diplomat*, 25 octombrie 2021, disponibil la: <https://thediplomat.com/2021/10/uzbek-president-secures-2nd-term-in-flawed-election/>.
- TASS, *SCO observers praise Uzbekistan’s presidential elections as transparent*, 25 octombrie 2021, disponibil la: <https://tass.com/world/1353659>.
- Tolipov, Farkhod, „Uzbekistan-2.0 and Central Asia-2.0”, în ed. CarloFrappi și FabioIndeo, *Monitoring Central Asia and the Caspian Area. Development Policies, Regional Trends, and Italian Interests*, , Edizioni Ca’Foscari – Digital Publishing, 2019, pp. 96-106.
- Trickett, Nicholas, „Reforming Customs, Uzbekistan Nods Toward the Eurasian Economic Union”, *The Diplomat*, 26 aprilie 2018, disponibil la:

<https://thediplomat.com/2018/04/reforming-customs-uzbekistan-nods-toward-the-urasian-economic-union/>.

- Tsereteli, Mamuka, *The Economic Modernization of Uzbekistan*, Central Asia-Caucasus Institute & Silk Road Studies Program.
- Weitz, Richard, *Uzbekistan's New Foreign Policy: Change and Continuity under New Leadership*, Central Asia-Caucasus Institute & Silk Road Studies Program, 2018.

© Copyright Asociația Experts for Security and Global Affairs (ESGA)

București, Romania

2021

www.esga.ro